

vedno vzhodni Pruski. V centru so imeli Rusi močne postojanke. Zdaj pa ne stojijo Rusi več ob Bzuri nasproti Poznenu, marveč 400 milj zadaj na vzhodu pri Pinsku. Vzhodna Prusija ni več ogrožena, ker je Rusija do Düne od Nemcev zasedena, od vzhoda pa ne, ker je Njemen v nemški lasti; od juga istotako ne, ker so Varšava, Iwngorod in trdnjave ob Narewu v nemški roki. Poleg tega so Rusi iz večjega dela Galicije vrženi. Opravičeno je general Ruski izjavil, da bodo imeli Rusi v spomladi nove načrte za svoja podjetja, ker na stare ni več misliti. Najprvo bi se moralo izgubljeno nazaj dobiti. V svoji izjavi priznava tudi Ruski, da se Nemcem v prihodnjih šestih mesecih ni treba bati ruske ofenzive.

Ako se carju ne posreči, obraniti se svojih zunanjih sovražnikov, hoče vsaj mir v notranjem imeti, pa čeprav bi bil to mir pokopaljšča. Odgoditev dume velja le kot predhodnica njenega razpusta. Viharni prizori so se vršili in najgrozovitejša reakcija prihaja. Takoj po objavi odgovitve bila je Tauriška palača, v kateri zboruje дума, z okolično vojaško zasedena. Obenem je policija zaprla celo vrsto opozicijskih, zlasti socialističnih poslancev. Med zaprtimi se nahaja tudi popularni vodja radikalnega krila socialno-demokratske frakcije v dumi, Tšajdse, ki je član ruskega ljudskega zastopa od njegovega obstoja sem. Tudi iz velike množine drugih mest se poroča o hišnih preiskavah in mnogoštevilnih aretacijah. V zadnjih štirih dneh se je v Petersburgu na direktno povelje najvišjih oblasti in pod vodstvom generala Grigorjewa čez 300 oseb zaprlo, in sicer 32 takozvanih inteligentnih, proti 40 iz vodilnih delavskih krogov Putilovtornice, čez 100 iz delavskih organizacij fabričnega okrožja Narwe. V Moskvi se je obenem zaprlo 27 vodij tamošnjih konzumnih društev ter postavilo 40 strokovnih delavskih zvez. V Nišni-Nowgorodu odpeljala je politična oblast v ječo okoli 20 zdravnikov in učiteljev in dva odvetnika. Nadaljne politične aretacije se poročajo iz Kijeva in Somare.

Trdilo se je, da bi Ludovik XVI. ne padel kot žrtev konventa, ako bi bil že narodnemu zboru z večjo odločnostjo nasproti stopil. S tako odločnostjo hoče zdaj Nikolaj II. poskusiti. V svoji notranjosti pa je brez opore kakor nesrečni francoski kralj. Ludovik XVI. bil je dne 21. prosinca 1793 obglavljen...

Izpred sodišča.

Dražilci drv.

Ptuj, 21. septembra. Pred tukajšno okrajno sodnijo (sodnik dr. Mally) imel se je zagovarjati posestnik Štefan Murko iz Apač pri Sv. Lovrencu. Mož je kupil pri Magdaleni Grobelšek klastre drv za 44 kron. Prodajal je pa en voz drv za 54 kron; na vozu je bilo pol klastra. Zaradi tega oderuškega navijanja cen bil je obsojen Murko na en teden zapora in 50 kron denarne globe. Drva so mu vzeli in zapadejo v prid državi. — Istotako je bila obtožena posestnica Magdalena Grobelšek iz Sveč pri Sv. Lovrencu, ker je prodajala Murku na lici mesta drva za 44 K klastre. Preje je koštal klastre drv 18 K. Grobelšek je bila obsojena na 150 kron denarne globe ali pa 14 dni zapora. Te sodbi naj bosta svarilo za gotove prekupčevalce, ki hočejo zdaj v teh težkih časih ubogo ljudstvo odirati!

Podraževalci svinjskega mesa.

Ljubljana, 20. septembra. Pred tukajšno deželno sodnijo imeli so se zagovarjati veletržec Janko Predovič (ki tudi po štajerskih sejmih živino nakupuje), njegov oče Elija Predovič (bivši član predstojništva zloglasne Glavne posojilnice), nadalje Franc Žitnik, posestnik, Franc Stresek, posestnik, in Janez Ježe, posestnik, zaradi navijanja cen. Obtožnik pravi, da so obtoženci od konca leta 1914 velike množine svinj in kralne živine nakupili, da bi cene hudo navili. Elija Predovič, je bil preje lastnik zdaj pod imenom njegovega sina peljane firme in ki je ostal tudi po polomu Glavne posojilnice duša tega podjetja. Obtoženci so janu-

arja meseca, ko je stalo svinjsko meso še 1 K 30 v do 1 K 50 v za kg žive teže, plačali zanj 1 K 60 v do 1 K 70 v in so poskočili februarja na 1 K 90 v, 2 K, 2 K 40 v in 2 K 50 v. Elija Predovič je plačal nekemu posestniku tudi 3 K za kg žive teže, kar se je bliskovito po celi deželi izvedlo in je imelo kot posledico nadaljno navijanje svinjskih cen. Obtoženci so se seveda izgovarjali, da so popolnoma nedolžni. Janko Predovič je dejal, da je vsak teden 100 do 300 svinj na Dunaj poslal. Od novembra 1914 do 9. maja 1915 izvozil je 2.964 svinj iz Kranjske in je pri temu zaslužil čez 54.700 kron. Dr. Tavčar kot zastopnik obeh Predovičev je povedal, da je ta firma od 27. novembra 1914 pa do 11. junija 1915 prodala 6350 svinj za 1.189.494 kron in da je pri temu 126.770 kron zaslužila. V naznanilu mestne občine se pravi, da so obtoženci z sistematično podražili svinjske cene. Sodba se glasi tako-le: Janko Predovič je bil obsojen na en mesec strogega zapora in 8.000 kron globe; Elija Predovič na tri mesece strogega zapora; Janez Ježe na en teden strogega zapora in 200 kron globe. Ostala dva obtoženca sta bila oproščena. Razprava je dokazala zopet dejstvo, da gotovi prekupci z naravnost oderuškiimi dobički zlorabljuje splošno bedo.

Razno.

Hujskarija proti mestu. Nekateri brezvestni prekupčevalci in dražilci življenskih sredstev pričeli so z grdo gonjo proti mestu in njega prebivalstvu. V zmislu cesarskih postav in odredb se je namreč nastavilo po mestih kakor tudi po deželi gotovo najvišje cene. S tem se hoče vstaviti oderuštvu pri prodaji neobhodno potrebnih življenskih sredstev. To priložnost pa porabljajo omenjeni brezvestni ljudje in hujskajo kmete, da naj ne pošiljajo in prinašajo nobenih življenskih sredstev več v mesto. Ta hujskarija ni samo podla in nesramna, marveč tudi strogo prepovedana in kazniva. Mi smo stali vedno na stališču, da je meščan od kmeta, kmet pa od meščana odvisen. Eden od drugega živita in zato je že v navadnem mirnem času vsaka hujskarija med njima podla. V vojnem času pa je to še hujše. Kajti v vojni so vsi sloji prebivalstva enako dolžni, preskrbeti domovino in gledati, da ohranijo narod zdrav in krepak. Cene v mestih so tako visoko nastavljene, da vsak kmet, ki svoje blago prodaja, gotovo lahko dovolj zasluži. Dovoliti se pa seveda ne more, da bi vsakdo kar samolastno cene za 100 do 200 procentov zvišal. Sicer so pa cene na deželi mnogo nižje od mestnih cen. Tudi vojaška oblast je odredila, da morajo vojaki po enako nizkih cenah nakupovati. Omenjeni hujskaci torej nočejo ničesar drugega doseči, nego da bi blago oderuškim prekupčevalcem zaostalo, ki ga potem z gorostasnimi dobičkom naprej pošiljajo. Tako stoji stvar! Pošteni kmetje gotovo ne bodo sedli na ta lim in bodo raje pošteno svojo pot hodili. Hujskace proti mestu pa se bode brez usmiljenja sodniji izročilo.

Cenjeni naročniki! Prosimo, da naj vsakdo svojo zaostalo naročnino poravnava, ker nam ni mogoče, vsakemu posebej pisati. — Uprava „Štajerca“.

Strogo prepovedano je hujskati na sejmišču v vasi, doma ali na cesti, da naj se to ali ono življensko sredstvo dražje prodaja. Kdor to stori, se zagreši proti cesarski postavi in se strogo kaznuje. Vsakdo naj zahteva za svoje blago pošteno ceno in ga naj prodaja na mestnem sejmišču. Potem se mu ni treba bati nobenih hudih posledic.

Branjevci, grajzarji in drugi prekupčevalci nimajo pravice, v mestu pred 9. uro zjutraj blago nakupovati. To je strogo prepovedano. Pa tudi na deželi nima nikdo pravice, po cestah in potih kmete loviti in jim blago odkupovati. Opozarjamo kmete, da so lahko tudi oni kaznovani, ako takim prekupčevalcem po cestah svoje blago prodajajo. Postava je jako stroga in nam bi se kmete smilili, ako bi po nedolžnem trpeli, medtem ko si mašijo oderuhi svoje žepe!

Pazite na deco! 13 letni posestnik Johan Koller v Agoričah pri Arnoldstetu dobil je od enega dečka vojaško patrono, ki je dalje časa hranil. Končno je udaril s kladvom na patrono. Pri razstrelbi je bil tako ranjen, da je kmalo nato vesle zastrupljenja km umrl.

Požigalec. Pred kratkim pogorelo je posestniku Hriberniku iz Aichdorfa pri Pliberžu gospodarsko poslopje z orodjem, žitom in krmom. Škode je bilo čez 5000 kron. Zdaj se je delan Jožef Kotnik iz Prevalja sam pri sodniji seznanil, češ da je poslopje zažgal. Kotnik je bržkone duševno bolan.

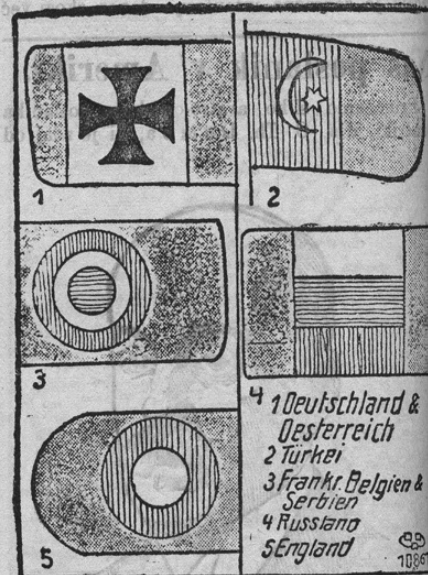
„Slovenski Narod“ objavlja še vedno podlistku spise angleške boljalimanj seznanjajo literature. Po našem mnenju bi morala v sedanjih časih avstrijska žurnalistika vsaj toliko ponosa imeti, da bi ne objavljala produktov stega naroda, kateri se v zvezi z zamorci in kanibali proti nam bojuje...

Sv. Višarje, znani imenitni romarski kraj na Koroskem, so glasom poročila ljubljanskega škofijskega ordinarijata pogorele. Brezdvoma so to povzročili italijanski topovi, ki so obstreljali tudi Trbiž. Tako sta zdaj uničeni najbogatši znani romarski cerkvi, Sv. Gora pri Gorici in Sv. Višarje pri Trbižu. Upati je, da so bile številne dragocenosti s Sv. Višarij pravočasno rešene.

Neposredni davki. Tekom 4. četrletja 1915 postanejo neposredni davki na Štajerskem dostekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 10 mesečni obrok dne 31. oktobra 1915, 11. mesečni obrok dne 30. novembra 1915, 12. mesečni obrok dne 31. decembra 1915. II. Obračun pridobitina in pridobitina potjetb, podvržanih javnemu dajanju računov: 4. četrletni obrok dne 1. oktobra 1915. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka na osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davke podvržene prejemke in sicer 2. pololetni obrok dne 1. decembra 1915. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih rokov.

Znamenja letalnih strojev

Letalni stroji posameznih držav imajo tudi posebna znamenja, da se jih od spodaj izpozna. Prinašamo danes podobo teh znakov. Nemci

Erkennungszeichen für Flugzeuge

in Avstro-Ogrska (1) imata kot znamenje železni križ na belem ozadju. Turčija (2) ima bel polumesec z zvezdo na rdečem ozadju. Pri Francoski, Belgiji in Srbiji (3) ima znak v rdečem plavo piko, okoli pa najprve beli, potem plavi krog. Rusija (4) ima tri paralelne trake: beli, plavi in rdeči barvi. Anglija (5) ima zopet temno-rdeči krog ali pa rdečo piko s plavo krogom.

nikov sin
ldsteinu
o, ki jo
sko kladi
ko ran-
nja krvi

posest-
Pliberku
n krmo.
delavec
niji na-
tnik je

edno v
ancijske
v se-
toliko
kte ti-
orci in

ci kraj
nskega
oma so
strelje-
najbolj
orici in
le šte-
no re-

1915
n doh:
I.
5-od-
ki so
r: 10.
1. me-
2. me-
Občna
rženih
obrok
osebna
ajo na
ta po
davku
obrok
davki
lačujo
njenih

jev.
tudi
poznaj
mčija

blez-
beli
ran-
redi
pa
te v
ipet
vim

linih rokov, tedaj morajo se plačati tudi za-
medne obresti in sicer ne samo od državnih
obrokov, ampak v zmislu postave z dne 15. ja-
nuarja 1904. l., dež zak. št. 17, tudi od de-
leževih doklad, če skupna letna dolžnost na do-
hodnem državnem davku preseže znesek 100 K;
medne obresti znašajo od vsakih 100 K do-
hodne dolžnosti in za vsak zamujen dan 1 3 vi-
sih odstotkov in se morajo izračunati ter z davki vred
plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do
skladnega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se
plačilna dolžnost ne vplača v 4 tednih po pre-
jetem plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi
gladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi
in potom predpisane prisilnega postopanja.

Zamenjava medenih možnarjev za železne.
Ker se kolikor mogoče pospešuje vojna zbirka
medenih, se je vpočela akcija, da se zamenjujejo
medeni (kuhinjski) možnarji za železne možnarje.
Vojnoskrbovalni urad je dal v ta namen izde-
le železnih možnarjev v lični obliki v treh veli-
činah (velikost I po 2 do 2 1/2 kg, velikost II
po 3 do 3 1/2 kg, velikost III po 4 do 5 kg) in
daje za medene (mesingaste) možnarje vsem
vojakom v Avstriji na razpolago. Te železne
možnarje naj bi se brez doplačila izročalo stran-
cem v zameno za medene možnarje. Vsi oni,
ki hočejo delo domoljubnega nabiranja kovin za
vojne namene na ta način pospeševati, naj svoje
izmenno pripravljene medene možnarje prija-
vijo pri občinskem predstojništvu (mestnem svetu,
okrajnem uradu) najkasneje do 25. septembra t. l.
in navedejo število in velikost (I—III) zaže-
lenih železnih možnarjev. Oddaja oziroma iz-
ročanje se bo izvršila šele, ko pridejo železni
možnarji.

Vojni liferanti. Evgen Barta na Dunaju pro-
daja čipke in nežne stvarice za žensko toaleta.
Evgen Stierling na Dunaju pa je liferant za vse,
kar kdo hoče. Nekega dne je prišel agent Evgen
Stierling k prodajalcu čipk Evgenu Bartu in mu
predlagal dobro kupčijo. Ponudil mu je, da mu
prekupi od vojnega ministrstva naročilo za
30.000 parov vojaških čevljev. Trgovec s čip-
kami ni sicer še nikoli nič imel opraviti z
vojaškimi čevlji, a ponudbo je vendar takoj spre-
jel. Agent si je izgovoril za preskrbo naročila
tisoč kron provizije in iz previdnosti zahteval
tako vsaj polovico. Barta je res dobil od
vojnega ministrstva naročilo, naj dobavi 30.000
parov vojaških čevljev in je dal agentu za 15
tisoč kron menic. Prodajalec čipk je po vsi
pravi upal, da bo z dobavo 30.000 parov čevljev
ogratel. To bi se bilo tudi zgodilo, a mož ni
mogel vojni upravi ničesar dati. Zdaj seveda
ni hotel nič vedeti o proviziji, ki jo je obljubil,
toda agent je menice kratkomalo iztožil,
preskrbel je naročilo, a če Barta ni mogel
čevljev dobaviti, ga to nič ne briga. Barta pa
se je iz trgovca s čipkami in ponesrečenega
liferanta vojaških čevljev spremenil v — čuvar-
ja pravnosti. Postavil se je na stališče, da je
nabavno, zahtevati provizijo za preskrbo vojaš-
kih dobav in se je tudi res rešil plačila pro-
vizije.

Boji pri Tarnopolu.

Via Nampfe bei Tarnopol.

Z ozirom na ponesrečeno ofenzivo v bližini
Tarnopola, prinašamo danes zemljevid te pokra-
je, ki bo naše cenj. čitatelje zanimal.

Pozor na vohune! Ogrski brzojavni urad
obvešča s pristojnega mesta: Zadnji čas so po-
izkušali agenti, oziroma sovražni vohuni, več-
krat dognati postojanke posameznih čet tako,
da so svojce na bojišču se nahajajočih vojakov
večinoma telefonično vprašali, pri kateri četi in
kje da se nahajajo pod orožje vpoklicani svojci,
da žele to izvedeti visoke osebe. Občinstvo se
opozarja, naj na taka vprašanja ne odgovarja.
Če se vpraša telefonično, naj se po centrali do-
žene, kje se je poklicalo, in naj se podatki ja-
vijo policiji.

Poštni promet z inozemstvom. Kakor znano,
so v sedanjem času pisma v inozemstvu vojaš-
kemu pregledovanju podvržena. Torej je v inte-
resu odpošiljatelja, da se v svojem dopisovanju
z inozemstvom v toliko omeji, v kolikor zahteva
vojaško pregledovanje to za svoje lažjše in
hitrejše poslovanje. V tem oziru se odpošiljate-
ljem nujno naslednja glavna navodila priporočajo:
Vsebinska pisma naj ne obsega čez dve strani
čvortorke. Priporoča se pisati lahko čitljiva poro-
čila na bel papir ali vsaj na papir svetle barve.
Razločnost pisave pa trpi, če so posamične vrste
preblizu ena pri drugi, ali če se pišejo vrste
celo povprečno ene čez druga. Pismom naj se
ne prilagajo priloge s pismenim poročilom. Pri-
poročajo se le ovitki (kuverte) z enogubnega
papirja ali blaga. Torej naj se ne rabi ovitkov,
ki imajo znotraj podlago iz svilnega papirja. Pri
trgovskih pismih sme vsebina obsegati več ka-
kor dve strani in se jim lahko prilagajo računi,
cenovniki itd. kupčijske vsebine. Če se ta glav-
na navodila ne upoštevajo, prihajajo pisma ne-
izogibno z veliko zamudo na svoje mesto.

Iz osvojenе Poljske. Nemške oblasti so raz-
pustile poljski centralni odbor v Varšavi ter vse
njegove podobore in krajevne organizacije na
Poljskem in sicer zato, ker je ta odbor razvijal
živahno politično delovanje ter prišel poslovati
kot nekaka poljska narodna državna organiza-
cija. Na čelu odbora se je nahajal kakor znano
knez Lupomitski. Istočasno z razpustom so od-
vzele nemške oblasti odboru tudi vse dosedaj
mu izročene javne agende zlasti šolske zadeve,
ter jih izročile nemškimi uradom. — Življenje
je sicer docela normalno, v gledališčih, varietejih
in drugih zabaviščih vlada živahno življenje,
tudi trgovina si je zopet znatno opomogla.

Žito za seme. Glasom ministrskih naredb
se zamore nabavljati od gojilcev semen
originalno semensko žito, njega prvi neposredni
pridelek in priznano semensko žito po ceni, ki
je 15 K prvi pridelek in priznano semensko
žito 6 K višji, kot so določene prevzemne cene
za žito. Za tako semensko žito se potrebuje
atestat kakega od ministrstva za to določenega
semenskega preskuševališča. Ker pa gojilcev se-
men pri nas ni, in se zaradi obstoječih trans-
portnih razmer ne more zanesljivo računati na
to, da od drugod naročeno oziroma semensko
žito pride pravočasno v deželo, se je od zavoda
za promet z žitom ob času vojne dovolilo, da se
sme nabavljati tudi domače žito za seme
in sicer sledečim potom: Žito za seme si more
kmetovalec nabaviti le potom komisijonarja žit-
nega zavoda in le z dovoljenjem c. kr. okrajnega
glavarstva. Kdor potrebuje torej oziroma semensko
žito, mora to z navedbo množine čimpreje na-
znaniti svojemu županstvu, da ono izposluje
dovoljenje od okrajnega glavarstva. Med tem si
mora kmetovalec ogledati in izbrati žito za seme
pri kakem drugem kmetovalcu in na to prositi
žitnega komisijonarja, ki je določen za dotično
občino, kjer se nabaja prodajalec semenskega
žita, da on žito prevzame in mu ga odda ozi-
roma dopošlje.

Zapeljani kmetje, ki verujejo gotovim huj-
skačem, pravijo: pa ne bomo več v mesto no-
sili. To je velika neumnost! Ako ne bodete
blaga v mesto nosili, pa tudi denarja ne bote
dobili. Zunaj mesta pa morate blago itak ceneje
prodajati, kajti drugače ste kaznovani. Sicer pa
še nekaj: mi smo v eta p nem okrožju, to se
pravi, da stojimo pravzaprav pod vojaško oblastjo.
Ako bi torej pomanjkanje življenskih sredstev
v mestu postalo občutno, potem se bo mesto
obrnilo na vojaško oblast, ki bo že našla
sredstev za preskrbo z živili. Ljudstva se ne
sme izstradati zaradi oduševne požrešnosti po-
sameznikov. Bodite torej pametni in poženite
hujškače preko duri!

Orožniki imajo strogo povelje, paziti na
dražilce življenskih sredstev. Po-
stava je jako stroga in sodniki ne smejo no-
bene milosti poznati. Zato naj bo vsak
previden!

Umr! je v Celju vsled v vojni pridobljenih
ran infanterist Anton Čadež od 87. infanterij-
skega regimenta.

Umor. V Brezovcu pri Ptujju je nekdo
udrl v sobo prevžitarice Roze Rajh in jo je
s sekuro ubil. Smirijo njenega zeta, da je to
storil, ker je bil jezen, da je moral tašči pred
kratkim vrniti 2000 kron dolga.

Maribor. Za stolnega prošta je imenovan
konz. tajnik dr. Ivan Tomažič.

Ustreljenje v Celovcu. Listi poročajo iz Ce-
lovca: Na dvorišču jezuitske vojašnice so ustrelili
dne 1. septembra ob 7. uri zjutraj dunaj-
skega črnovojnika Marka Mack, ki je bil ob-
sojen na smrt zaradi zločina strahopetnosti pred
sovražnikom.

Vojvoda Albrecht Mecklenburg se je mudil
pred kratkim v Konstantinoplu ter pri rumun-
skem kralju. V petek zvečer je prišel na Du-
naj, kjer ga je sprejel naš cesar v posebni
avdienci.

Samomor japonskih oficirjev. Japonsko po-
slaništvo v Pekingu poroča, da sta izvršila
18. julija japonska oficirja Nagano in Vaši-
mato, ki sta se nahajala v ruski armadi pred
Lembergom, samomor, da ne prideta v avstrij-
sko vojno vjetništvo.

Razstrelba. Francoski listi javljajo: V Fran-
coski fabriki za izdelovanje zmodnika in granat
Le Peque se je te dni zgodila velika
eksplozija. Popoldne se je zgodila druga, ravno
tako močna razstrelba, ki je vnovič napravila
jako veliko škodo. Tudi to pot je bilo več
delavcev ranjenih. Vojaška oblast je uvedla strogo
preiskavo.

Za denarne pošiljate v Nemčijo računa
pošta v bodoče 100 mark = 36 kron, za po-
šiljate v Švico pa 100 frankov = 120 kron.

Razburjene loteristovke. „Slov. Narod“ po-
roča: Na neki loteriji je bilo včeraj videti po-
motoma razobešeno število „99“. Sveda si je
vsak lahko mislil, da je bila številka le obrn-
jena in da bi morala biti razobešena številka
„66“. Toda vrle ženice, ki znajo sicer celo
sanje razlagati, so bile vendar zelo razburjene
in slišale so se britke pritožbe: „Ježeš, Ježeš,
vojska je pa res vse prekucnila.“

Velezidajniški proces v Bičču. Hrvatski
listi poročajo: Pred okrožnim sodiščem v bo-
sanskem Bičču se je pričel dne 13. septembra
proces proti 41 študentom in 3 profesorjem iz
Tuzle, ki so obtoženi velezidaje in kršenja jav-
nega miru. Trije obtoženci so muslimani, trije
katoliki, ostali pa pravoslavni. Obtožnica pravi,
da so imeli obtoženi študenti zveze z „Narodno
obravo“ v Belgradu“ in da sta bila dva celo
absolventa četaškega kurza, ki se je vršil pred
izbruhom balkanske vojne v Vranju. Obtoženci
so imeli tajno družbo ter so prirejevali tajne se-
stanke celo po noči na pokopališču v Tuzli. Za-
govarjajo se, da so propagirali le srbsko-hrvatsko
edinstvo. Razprava bo trajala 3 do 4 tedne.
Vse obtožence brani advokat Dimovič iz Sara-
jeva.

Odlikovan je bil z veliko srebrno medaljo
infanterist 87. inf. regimenta Franc Agreš iz
Spodnje Štajerske. Pri nekem naskoku v Kar-
patih napadli so ga štiri Rusi z bajonetom.
Vkljub dvakratnem ranjenju ustrelil je dva Rusi,
ostala dva pa je s pomočjo nekega drugega vo-
jaka vjel. Brez ozira na svoje rane, boril se je
še naprej, tudi ko je bil že od šrapnela ranjen;
še drugi šrapnelski strel na nogo ga je spravil
iz bitke. Čast mu!

Jugoslovanski odbor v Londonu. Uradni list
objavlja tiralnice (Steckbrief) proti sledečim zlo-
čini zoper vojno moč obtoženim članom tega
odbora: dr. Hinko Hinkovič, odvetnik in de-
želni poslanec; dr. Franko Potonjak, odvet-
nik; Franc Supilo, izdajatelj „Riečkega No-
vega lista“; Dragotin Gustinčič, inženir iz
Postojne. Vsi ti zločinci so v inozemstvo pobe-
gnili.

Obesiti se je hotela zaradi tatvine zaprta
Urša Simončič v zaporu v Beljaku.

Nemiri na Portugalskem. Iz Madrida poro-
čajo: Na Portugalskem je izbruhnila nova vstaja.

V Lissabonu in v raznih drugih mestih se vrše veliki nemiri. Portugalska vlada je zaprla meje in le osebe, ki imajo popolno legitimacijo, smejo na Portugalsko.

Srbski Jurček. Listi poročajo iz Niša, da je srbski princ Jurček, prismojeni sin revolverskega kralja Petra, odšel kot oficir na francosko fronto.

Cirilica na Ogrskem. Busini na gornjem Ogrskem pišejo cirilico. Zdaj je nastalo med tamkajšnje duhovščino in učiteljstvom živahno gibanje, ki hoče cirilico odpraviti in latinske črke uvesti. Ogrski episkopat je sklenil, to gibanje na vsi moč podpirati, da se cirilico iz Ogrske čimprej in končno odpravi.

Duševni mir. Nemški časnik „Kunstwart“ odgovarja na vprašanje: „Kaj je najbolj vredno v vojnem času?“ tako-le: „Najvrednejša stvar v tem težkem času je — miren človek. Duševni mir je največji vredni! Često smo bili v nevarnosti, da ga izgubimo. Mnogokrat je lomil ta mir razvoj zunanjih dogodkov in pozabljalo se je, da morskimi valovi besni samo na površini, dočim morje samo ostaja mirno tudi tedaj, ko besni burja in se potaplja ladje. Miren človek je danes opora vseh, ki ga srečavajo. Osvoboja, jači in jemlje vsako tesnobo. Tudi njegova duša je razburkana, ali v globini počiva njegov mirni duh. Ohranite samotežje okoli sebe; to pomenja vzbujanje zaupanja — in tudi je vojna služba, dragocena služba.“

Bolgarski praznik. Dne 19. t. m. praznovalo se je po vsej Bolgariji 30 letnico, odkar se je združila izhodna Rumelija z Bolgarsko.

Oddajte oves! Vojni zavod za promet žita razglasa, da se bode razglasilo po posameznih občinah rekviriranje ovsja za nižjo ceno 26 kron. Kdor ima torej več ovsja, naj ga takoj odda. Natančnejša pojava dajajo občine.

Najvišje cene za živino na Koroškem. Koroška deželna vlada je vpeljala najvišje cene za živino in sicer: voli K 240, telice K 190 do K 215, krave in biki K 170 do 205. Cene veljajo za eno kilo žive teže.

Tretje vojno posojilo. Listi poročajo, da bo kmalu razpisano novo avstrijsko vojno posojilo in sicer najbrž po končani subskripciji v Nemčiji, kjer se baš sedaj vrši emisija 3. nemškega vojnega posojila. Pri prvih dveh naših vojnih posojilih (prvo v novembra 1914, drugo v maju in juniju 1915) je bilo samo v avstrijskih deželah subskribiranih nad 4 765 milijonov kron.

Prav tako! Na dva meseca ječe je bila v Ausbachu na Nemškem obojena 30 letna tovarniška delavka Betti Hölzinger, ker je nekemu francoskemu vojnemu vjetniku pisala ljubavna pisma, mu darovala nekaj svojih las in ker ji je vjetnik pisal, da se bo po vojni z njo poročil.

Najvišje odlikovanje domobrskih čet. Poročali smo že, da je cesar namenil domobrskim četam posebno odlikovanje — lastne zastave. Sedaj je izšla naslednja okrožna naredba c. in k. ministerstva za deželno brambo z dne 4. septembra 1915, pr. št. 14.256: Njegovo c. in k. Apostolsko Veličanstvo se je v novem, najmilostivejšem priznanju posebno zaslužnih dejanj c. kr. deželne brambe, ki je v vsej doseganji vojni dobi tekmovala s četami c. in k. armade v neomajnem in najzvestejšem izpolnjevanju dolžnosti pred sovražnikom in je dobilo že ponovno Najvišje priznanje, najmilostiveje namenilo, da se dajo c. kr. domobrskim pehotnim četam zastave. Odredbe glede opreme in izpeljave zastav, kakor tudi glede njih nabeve in slovesne izročitve se bodo izdale po končani vojni. To Najvišje milostno dejanje naj bo nadaljna vspodbuda k novim junastvom za čete c. kr. deželne brambe, ki se bo gotovo z nadaljnimi sijajnimi dejanji pred sovražnikom vedno zopet izkazala vredno te Najvišje odredbe.

Vojaški dopusti za jesenska kmetijska dela. Po razglasu c. kr. poljedeljskega ministerstva z dne 11. septembra t. l., št. 39.064, je c. kr. vojno ministerstvo odredilo, da je, kakor dopuste (komandiranje) za žetev tudi za kmetijska dela, ki jih bo še opraviti v tem letu (obdelovanje njiv za jesensko setev pšenice in rži, priprava zemljišč za spomladansko setev in saditev, spravlanje lanu, konopelj, koruze, krompirja, grozdja, sladkorne pese, ajde itd.), dovoliti po sporedu kratke dopuste, in sicer primerno časom dotič-

nih kmetijskih del, oziroma da je dati občinam in pehotnim posestnikom za taka dela moštvo na razpolago (komandiranje). Kdaj se začne dotični dopusti (komandiranje), določi vojaško poveljstvo kratkim potom dogovorno s političnimi oblasti na podstavi krajevnih razmer. Glede teh dopustov veljajo zmiselno določila o žetevnih dopustih z naslednjimi dopolnili, oziroma izpremembami: 1. Častniki in vojaki črnovojnih stražnih bataljonov in črnovojnih bataljonov (teritorialnih bataljonov), ki so določeni za straženje vojnih vjetnikov in kot politično sumnih internirancev, dobodo le izjemoma ob prav posebno ozira vrednih razmerah dopust, če dopušča to število vojaštva. 2. Kolikor dopuščajo vojaško-službene razmere in niso s tem oškodovani drugi vojaški, ki imajo pravico do dopusta, se sme dati dopust enemu in stemu možu za različna kmetijska dela, toda le izmed moštva, ki ni sposoben za vojno službo. 3. Za dopuste so določene na Kranjskem mejne črte Kepa-Triglav-Podbrdo-Idrija-Ajdovščina, Razdrto-Senožeče-Trnovo-Kranjsko-istrska meja in istrsko-hrvatska meja do Bakra. 4. Vojaška poveljstva smejo v prav posebno ozira vrednih primerih na utemeljeno prošnjo dovoliti, da se samostojni kmetovalci, potem gospodarski uradniki pri kmetijskih zadržanih kovačih in kolarjih, ki so potrebni za kmetijske namene, odvežejo vojaške službe, za omejen čas do največ treh mesecev. Dotično prošnjo je vložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, ki jo bo poslalo v rešitev vojaškemu poveljstvu. 5. Prošnje, da se odvežejo vojaki za dobo, ki presega tri mesece, ali ki se tičejo kategorij, ki niso naštetih zgoraj pod 4., kakor gozdarjev, ribičev, mlinarjev, sodarjev, pivovar narjev, mlekarjev, postalcev kmetijskih korporacij in komisij, je istovetno vložiti pri pristojnem okrajnem glavarstvu, treba pa je dokazati, da obstoje posebno ozira vredne okolščine. Prošnje za dopuste ali odvezo, ki se bodo vložile naravnost pri c. kr. vojnem ministerstvu ali pri c. kr. deželnoobrambnem ministerstvu se ne bodo vpoštevale. Posebno se je opozarja na to, da ni treba vložiti prošnje za dovoljenje dopusta za normalne kmetijske dopuste. Dopusti se dovolijo tudi na podlagi prošnje, ki jih moštvo ustno izreče pri raportu. Vojaška oblastva, ki rešujejo prošnje za dopust, so že primerno obveščena. — Izrecno se pa pripomni, da pridopustih aliz a časnih odvezah pridejo v poštev v slučajih pod 2., 4. in 5. le taki vojaki, ki niso v vojnem območju, ki se torej nahajajo že pri nadomestnih krdelih zadaj za armadnim območjem.

Pisma iz bojnega polja.

(Izvirni dopisi).

Šele v 19. letu svoje starosti stoječi Emerik Požun, sin gosp. c. kr. okrajnega tajnika v p. Jožefa Požun v Ptuj službi že dve leti kot prostovolec v c. in k. poljskem havbičnem regimentu št. 3 in stoji že 13 mesecev nepretrgano v boju. Odlikovan je že s hrabrostno medaljo; pred kratkim pa je zopet ob Dajstru dva vojaka rešil, ki bi bila drugače v reki vtonila. Mati enega rešenih vojakov mu je poslala nato sledeče pismo:

„Cenjeni gosp. Požun!

Kot mati mojega sina Jožefa Stangl, ki stoji pod Vašo neposredno komando, vam izražam za njegovo rešitev od smrti vtopljenja najiskrenejšo zahvalo. Prosim vas, da od mene kot matere to zahvalo sprejmete. Istotako se vam ostali moji otroci najtopleje zahvaljujejo. Mi kot vboga delavska družina ne moremo ničesar drugega storiti, nego moliti za vas, da vas Bog na vseh Vaših nadaljnjih potih pred vsako nesrečo ohrani in vam podeli zlasti na bojnem polju svojo pomoč, da pridete zdravi in častni k Vašim nazaj domu. Mojemu sinu sem naročila, da naj vam bode pokoren in iz vsega srca hvaležen kot rešitelju njegovega življenja. Sprejmite še enkrat iskreno zahvalo. Vaša ndana Josefa Stangl, vdova z otroci, Bischofshofen in Pongau pri Salzburgu.“

Upati je, da mlademu junaku tudi za hrabri čin ne izostane zaslužno plačilo!

Dragi „Štajerc“! Tudi jaz Ti morem našega bojnega polja, koroško-italijanskega rovoja ob meji nekoliko naznaniti od našega leznega štajerskega landšturma, bat. št. 181. Naš bataljon leži že v tem grozovitem gorovju peti mesec. Mi smo tu pri Schwarzenbergu Mitagskoglu, Zweispitzu itd. Hudo je razgraj Italijan s svojimi 28-kanoni, tako da se vse ljudstvo v nižini vrnulo in zapustilo vsa svoja posestva do Trbiža. Kakor so razenjali s svojimi granatami in šrapneli, tako am jih zapodili, da ne donesejo več topovi in da se lahko Volčani spravljajo svoje prideleke, ki jim zrastle. Ali glej, dragi „Štajerc“, našim možem to tudi ni zadosti, da jih ta Judaž kar p batici dobi. Spravilo se je 6 mož skupaj, tri podčastniki N. Ernst, Ludwig Koen, Kar Jagode, in trije infanteristi F. Finz, N. Gričnik ter N. Pirsch. Začuden sem jih gledal, kaj bodo napravili za en cirkus. Polivali so si predivo in „holzvolle“ s petrolejem in bencinom, si vse pospravili in odšli, brez da bi eden oficir vedel kam. Mislim sem si: Vedi vrag, kaj bodo so še počeli ti možaki, ki so že Srbiji bojnih vraga plašili! Ali glej, še ni pretekla pol deveta ura zvečer, ko je že gorelo v italijanskih okopih, da je plamen visoko proti nebu švigal. Splazili so se bili tja in so zažgali Italijanom za okopi barako, ko so italijanski vojaki ravno prav mirno in brez skrbi okope kopali. Začelo se je hudo streljanje, tudi gorski topovi so se oglasili. Ali naših šestero mož jo je popihalo nazaj. Zelo v bližini so napravili priprosti okopi, ki jim je služil, da so jih iz svojih število puši dobro nakadili. Pa to so lahko napravili, ker jim je svetila italijanska goreča baraka.

Čast tskim junakom! Pozdravlja Vas zvesti

Miha Tenšek, Feldpost 608.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želodčnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft. Dunaj I, Biberstrasse 49 a. 365/1

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 23. septembra v Lassingu** okr. Rottenmann; v Stainzu*, okr. Kindberg; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (s klavno živino).

Dne 24. septembra v S. Martinu, okr. Slovenj Gradec; v Ramšniku**, okr. Marenperk; pri Sv. Trojici v Slov. Gor., okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Slovenski Bistrici**; v Rogatcu (svinjski sejem); v Feldbachu**; v Trofaiachu** okr. Leoben; v Ernovžu** okr. Lipnica; pri Sv. Erhardu, okr. Bruck; v Modriachu**, okr. Voitsberg; v Gradcu (s klavno živino).

Dne 25. septembra v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. Gor.; v Lipnici*.

Dne 27. septembra v Gratweinu, okr. Gradec Okolica; pri Sv. Urbanu*, okr. Ptuj.

Dne 28. septembra v Ormožu (svinjski sejem): pri Sv. Ani, okr. Fehring; v Marijinem Celju*; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 29. septembra v Übelbachu, okr. Frohnleiten; v Pilštanju**, okr. Kozje; v Palsallu**, okr. Weiz; pri Sv. Rupertu**, okr. Weiz; v Schiffern, okr. Friedberg; v Grafendorfu, okr. Hartberg; v Seckau**, okr. Knittelfeld; v Šoštanju**; v Marenperku**; v Gaishornu, okr. Rottenmann; v Rottenmannu*; v Cmureku**; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Riegersbrunnu**, okr. Feldbach; pri Sv. Miha-